

Súd: Okresný súd Senica
Spisová značka: SI-5Csp/95/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2722201690
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Boris Buľubaš
ECLI: ECLI:SK:OSSE:2024:2722201690.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Senica sudcom JUDr. Borisom Buľubašom v právnej veci žalobcu: Železničná spoločnosť Slovensko, a.s., IČO: 35 914 939, so sídlom Rožňavská 1, 832 72 Bratislava, proti žalovanému: G. G., nar. XX.XX.XXXX, trvalý pobyt R., XXX XX R., o zaplatenie sumy 51,65 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 51,55 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 51,55 eur od 14.01.2022 až do zaplatenia a poplatok za upomienku vo výške 2 eur, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalobca m á voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, pričom o výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným rozhodnutím po právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa návrhom na vydanie platobného rozkazu podaným na Okresnom súde Skalica domáhal toho, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 51,65 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 51,65 eur od 14.1.2022 do zaplatenia, náklady spojené s uplatnením pohľadávky vo výške 2 eur a náhradu trov konania z titulu porušenia tarifno-prepravných podmienok, cestovania bez cestovného lístka.

2. Žalobu odôvodnil tým, že žalovaný dňa 13.1.2022 cestoval vlakom č. XXXX bez zakúpenia cestovného dokladu na linke R. - F.. Žalovaný svoju cestu vlakovému personálu vopred neohlásil a pri kontrole cestovných dokladov na výzvu vlakového personálu žalovaný cestovné odmietol uhradiť. Žalovaný odmietol uhradiť cestovné vo výške 1,55 eur a sankčnú úhradu za cestu bez platného cestovného lístka vo výške 50,- eur. Žalobca listom zo dňa 25.1.2022 vyzval žalovaného na úhradu pohľadávky. Žalovaný pohľadávku neuhradil.

3. Okresný súd Skalica vydal dňa 24.2.2023 platobný rozkaz č.k. SI-5Csp/95/2022-72, ktorým návrhu v plnom rozsahu vyhovel. Z dôvodu nedoručenia platobného rozkazu žalovanému do vlastných rúk, súd uznesením č.k. SI-5Csp/95/2022-83 zo dňa 3.5.2023 platobný rozkaz zrušil.

4. Na pojednávanie sa nedostavil žalobca, neúčast' na pojednávaní písomne ospravedlnil. Žalovaný sa na pojednávanie nedostavil, doručenie predvolania má vykázané náhradným spôsobom.

5. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s prepravným poriadkom (č. I. 5-58 spisu), s výpisom z obchodného registra (č. I. 60-61), potvrdením (č.l. 63) a predžalobnou výzvou a zistil tento skutkový stav veci:

6. Z potvrdenie - vymáhanie cestovného číslo XXXXXX zo dňa 13.1.2022 (č. I. 63) má súd za preukázané, že žalovaný dňa 13.1.2022 cestoval bez cestovného lístka vo vlaku č. XXXX na trati R. - F. bez zakúpeného cestovného lístka a bez nahlásenia cesty personálu vlaku. Cestovné bolo 1,55 eur.

7. Z predžalobnej výzvy zo dňa 25.1.2022 (č. I. 59) súd zistil, že žalobca vyzval žalovaného na úhradu pohľadávky v celkovej výške 51,55 eur.

8. Podľa § 760 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníku, zmluvou o preprave osôb vzniká cestujúcemu, ktorý za určené cestovné použije dopravný prostriedok, právo, aby ho dopravca prepravil do miesta určenia riadne a včas.

9. Podľa § 8 ods. 5 zákona č. 514/2009 Z. z. o doprave na dráhach, cestujúci, ktorý sa v dráhovom vozidle alebo bezprostredne po vystúpení z dráhového vozidla nepreukáže platným prepravným dokladom osobe oprávnenej kontrolovať prepravné doklady, je povinný na mieste zaplatiť prirážku k základnému cestovnému (ďalej len „prirážka“) a cestovné od nástupnej stanice alebo zastávky do cieľovej stanice alebo zastávky podľa tarify cestovného, alebo preukázať sa dokladom totožnosti na zaznamenanie údajov potrebných na vymáhanie prirážky a cestovného. Ak cestujúci neuhradí na mieste cestovné a prirážku, bude vylúčený z prepravy na najbližšej stanici alebo zastávke. Tým nezaniká nárok dopravcu na zaplatenie prirážky a cestovného do stanice alebo zastávky, na ktorej bol vylúčený z prepravy.

10. Podľa § 14 ods. 1 písm. d) a ods. 2 zákona č. 56/2012 o cestnej doprave, cestujúci je povinný zaplatiť cestovné a na výzvu vodiča, iného člena osádky autobusu alebo revízora preukázať sa platným cestovným lístkom. Ak sa pri kontrole cestovných lístkov v autobuse alebo bezprostredne po vystúpení z neho na zastávke cestujúci nepreukáže vodičovi, inému členovi osádky autobusu alebo revízorovi na jeho výzvu platným cestovným lístkom, je povinný na mieste zaplatiť cestovné a sankčnú úhradu podľa tarify; inak je povinný poskytnúť identifikačné údaje na vymáhanie cestovného a sankčnej úhrady v rozsahu meno a priezvisko, dátum narodenia, adresa trvalého pobytu, číslo občianskeho preukazu alebo iného dokladu totožnosti. Ak ide o maloletého, zisťujú sa identifikačné údaje aj o jeho zákonom zástupcovi.

11. Podľa § 16 ods. 1 zákona č. 56/2012 o cestnej doprave, potvrdením o uzatvorení zmluvy o preprave osôb a o zaplatení cestovného je cestovný lístok v papierovej podobe alebo v elektronickej podobe. Cestovný lístok v papierovej podobe obsahuje obchodné meno dopravcu, jeho identifikačné číslo a daňové identifikačné číslo, druh cestovného lístka, čas jeho platnosti, prevádzkový rozsah a sumu zaplateného cestovného. Ďalšie údaje, ako aj tvar cestovného lístka a spôsob jeho vydávania podrobnejšie určí prepravný poriadok po zohľadnení predpisov o účtovníctve a o dani z pridanej hodnoty.

12. Podľa § 16 ods. 4 písm. a), b), c) zákona č. 56/2012 o cestnej doprave, cestujúci je povinný:

- a) mať platný cestovný lístok pri nastupovaní do autobusu, ak ho vydala výdajňa cestovných lístkov mimo autobusu alebo ak ide o cestovný lístok vo forme aktivovaného elektronického média,
- b) kúpiť si cestovný lístok bezprostredne po nastúpení do autobusu, ak cestovný lístok vydáva vodič alebo iný člen osádky autobusu,
- c) označiť si cestovný lístok v označovacom zariadení autobusu bezprostredne po nastúpení do autobusu, ak ide o cestovný lístok, ktorého platnosť sa začína až jeho označením.

13. Podľa § 16 ods. 5 zákona č. 56/2012 o cestnej doprave, cestujúci je povinný mať cestovný lístok pri sebe po celý čas prepravy a bezprostredne pri vystupovaní z autobusu a na výzvu sa ním preukázať osádke autobusu, revízorovi alebo osobe poverenej výkonom odborného dozoru.

14. Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 56/2012 o cestnej doprave, tarifa upravuje:

- a) sadzby základného cestovného a príplatkov k nim,
- b) sadzby cestovného pre všetky skupiny cestujúcich a psa so špeciálnym výcvikom,
- c) ceny za prepravu cestovnej batožiny, živých spoločenských zvierat prepravovaných spolu s cestujúcim,
- d) ceny za prepravu autobusových zásielok,
- e) sadzbu sankčnej úhrady podľa odseku 2 a
- f) podmienky, za ktorých sa sadzby cestovného a ostatných cien uplatňujú.

15. Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 56/2012 o cestnej doprave, sankčnú úhradu pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom určí dopravca najviac do stonásobku základného cestovného bez príplatkov.

16. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania, výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

17. Podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. v znení od 01.01.2015, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlh.

18. Podľa § 150 ods. 1, 2 z. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej „C.s.p.“), strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu (ods. 1). Na zistenie podstatných a rozhodujúcich skutočností môže súd strany požiadať o ďalšie skutkové tvrdenia (ods. 2).

19. Podľa § 151 ods. 1, 2 C.s.p., skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné (ods. 1). Ak strana poprie skutkové tvrdenia, ktoré sa týkajú jej konania alebo vnímania, uvedie vlastné tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach, inak je popretie neúčinné (ods. 2).

20. V sporovom konaní sa uplatňuje prejednacía zásada. Strana sporu má jednak povinnosť tvrdenia, jednak dôkaznú povinnosť. Následky spojené s ich nesplnením v podobe vecne nepriaznivého rozhodnutia nesie tá sporová strana, ktorá tieto povinnosti nesplnila. Medzi povinnosťou tvrdenia a povinnosťou označiť dôkazy na preukázanie tvrdení je vzájomná väzba. Pokiaľ strana sporu nesplní povinnosť tvrdenia, nemôže splniť ani povinnosť označiť na svoje tvrdenia dôkazy. Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť strany za to, že v sporovom konaní neboli preukázané jej tvrdenia a že z tohto dôvodu muselo byť rozhodnuté vo veci samej v jej neprospech. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť o veci samej aj v takých prípadoch, kedy neboli preukázané určité skutočnosti významné podľa hmotného práva pre rozhodnutie o veci, ktorý nesplnil povinnosť označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Otázkou splnenia povinnosti tvrdenia a povinnosti označiť na preukázanie tvrdení dôkazy musí súd vždy riešiť so zreteľom na individuálne okolnosti prejednávanej veci. Súd vychádza len z dôkazov, ktoré boli stranami v konaní produkované, pričom v zmysle Civilného sporového poriadku je súd v sporovom konaní viazaný návrhmi dôkazov predloženými stranami, čím sám nie je povinný vykonávať dôkazy v prospech jednej alebo druhej strany. Povinnosť tvrdenia aj dôkazné bremeno, pokiaľ ide o určité skutočnosti, leží na tom účastníkovi konania, ktorý z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky; spravidla ide o toho účastníka, ktorý existenciu týchto skutočností tiež tvrdí (NS ČR sp. zn. 22 Cdo 2263/2005).

21. Z listinných dôkazov mal súd preukázané, že žalovaný dňa 13.1.2022 nastúpil do hromadného dopravného prostriedku na prepravu. Žalovaný sa nepreukázal platným cestovným lístkom, cestoval bez cestovného lístku, cestovné nezaplatil. Z tohto dôvodu vznikla žalovanému povinnosť zaplatiť okrem cestovného lístka v celkovej hodnote 1,55 eur aj sankciu za cestu bez platného cestovného dokladu v sume 50 eur. Žalovaný túto sumu nenamietal a nepreukázal, že jeho záväzok voči žalobcovi zanikol zaplatením. Súd mal za to, že žaloba je dôvodná a opodstatnená a preto súd zaviazal žalovaného rozsudkom tak, že mu uložil povinnosť zaplatiť záväzok vo výške 51,55 Eur (1,55 eur za cestovný lístok + 50,- eur ako základná sadzba sankčnej úhrady za cestovanie bez platného cestovného lístka) spolu s nákladmi, ktoré vznikli žalobcovi v súvislosti s uplatnením pohľadávky t. j. poštovné vo výške 2,- eur.

22. Keďže žalovaný nezaplatil svoj záväzok, dostal sa do omeškania a žalobcovi tak vzniklo právo na úroky z omeškania zo sumy priznanej súdom. Súd priznal žalobcovi úrok z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 51,55 eur od 14.1.2022 do zaplatenia, pretože takto priznané úroky z omeškania sú v súlade s § 517 Občianskeho zákonníka v spojení s ust. § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z.

23. Podľa § 232 ods. 3 z. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“), lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

24. Podľa § 232 ods. 4 C.s.p., ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradím ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

25. Žalovaný v konaní nepožiadaval o možnosť uhradiť pohľadávku v splátkach, nepredložil súdu dôkazy odôvodňujúce možnosť povoliť splácať pohľadávku v splátkach v zmysle § 232 ods. 4 C.s.p. Preto súd rozhodol o lehote plnenia priznanej pohľadávky do 3 dní od právoplatnosti rozsudku v zmysle § 232 ods. 3 C.s.p.

26. Podľa § 255 ods. 1 z. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“), súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

27. Podľa § 262 ods. 1, 2 C.s.p., o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

28. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 C.s.p. tak, že žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, nakoľko bol žalobca v konaní plne úspešný. O výške náhrady trov konania rozhodne po právoplatnosti tohto rozhodnutia súdny úradník samostatným uznesením.

29. Z uvedených dôvodov rozhodol súd tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku, v dvoch vyhotoveniach.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Exekúciu vykoná exekútor, ktorého na vykonanie exekúcie poverí súd.